

СХВАЛЕНО

Вченою радою ВНЗ „Київський
університет ринкових відносин”

„26” грудня 2024р

Протокол № 9

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор ВНЗ „Київський університет
ринкових відносин”

Ірина ЧЕРЕВАНЬ

„26” грудня 2024р

Система менеджменту якості

ПОЛОЖЕННЯ

**про реалізацію права на вільний вибір навчальних дисциплін здобувачами
вищої освіти**

**ВНЗ «Київський університет ринкових відносин»
(нова редакція)**

Київ - 2024

ЗМІСТ

	Стор.
1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	3
2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБОРУ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН.....	4
3. ПРОЦЕДУРА ЗДІЙСНЕННЯ ВИБОРУ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН.....	6
4. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ.....	8
Додаток А.....	9
Додаток Б.....	10
Додаток В.....	11

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про реалізацію права на вільний вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти ВНЗ «Київський університет ринкових відносин» (далі – Положення) регламентує порядок забезпечення здобувачам вищої освіти права вільного вибору навчальних дисциплін у ВНЗ «Київський університет ринкових відносин» (далі – Університет) відповідно до Закону України «Про вищу освіту» та Положення про організацію освітнього процесу у ВНЗ «Київський університет ринкових відносин».

1.2. Положення формалізує процедури: формування каталогу вибіркового навчальних дисциплін та доведення його до здобувачів вищої освіти (далі – здобувачі); здійснення вибору здобувачами навчальних дисциплін з каталогу.

1.3. Обсяг вибіркового навчальних дисциплін становить не менше 25% загального обсягу відповідної освітньої програми за якою навчається здобувач на відповідному рівні вищої освіти (далі – РВО).

1.4. Зміст конкретної вибіркової навчальної дисципліни визначає її силабус – робоча програма навчальної дисципліни.

1.5. Вибіркові навчальні дисципліни надають можливість здобувачу:

- побудувати індивідуальну траєкторію навчання;
- ознайомитися з сучасним рівнем наукових досліджень у відповідній галузі знань;
- поглибити професійну підготовку в межах обраної спеціальності та освітньої програми;
- здобути додаткові результати навчання.

1.6. Здобувач обирає дисципліни відповідно до навчального плану, за яким він навчається, що визначає кількість і обсяг навчальних дисциплін вільного вибору здобувача для конкретного семестру. При цьому здобувач має право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших освітніх програм, за погодженням із завідувачем відповідної випускової кафедри.

1.7. Зміст вибіркового навчальних дисциплін повинен враховувати вимоги до актуальності, наукоємності, практичної спрямованості та РВО.

1.8. Результати вибору здобувачем навчальних дисциплін зазначаються в його індивідуальному навчальному плані відповідно до Положення про індивідуальний навчальний план студента ВНЗ «Київський університет ринкових відносин».

1.9. Навчальні дисципліни, які внесені до індивідуального навчального плану здобувача, є обов'язковими для вивчення.

1.10. Окрім вибору навчальних дисциплін в межах вибіркової складової відповідного навчального плану, здобувач може формувати свою індивідуальну освітню траєкторію в межах нормативної складової шляхом:

- обрання іноземної мови (англійська, німецька) та рівня її вивчення;
- обрання місця проходження практики;
- обрання теми кваліфікаційної випускної роботи та наукового керівника.

2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБОРУ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

2.1. Перелік вибірових компонент (дисциплін) складається на основі пропозицій кафедр (див. дод. 1) та поділяється на дві групи:

перша група – вибірові освітні компоненти, які забезпечують формування загальних компетентностей (дисципліни, які не потребують дисциплін-попередників і можуть вивчатись здобувачами без обмежень). Обсяг таких дисциплін має складати 3 кредити;

друга група – вибірові освітні компоненти, які забезпечують посилення професійних (фахових) компетентностей (дисципліни, для яких потрібна попередня підготовка). Обсяг таких дисциплін має складати не менше 3, але не більше 6 кредитів.

Форма підсумкового контролю з усіх вибірових дисциплін – залік.

У вибірових дисциплінах не допускається передбачати курсові роботи.

Обсяг, види аудиторних занять та контрольні заходи з вибірових навчальних дисциплін відображаються у відповідному навчальному плані.

2.2. Перелік вибірових компонент (дисциплін вільного вибору) оприлюднюється на офіційному сайті Університету у вигляді каталогу (див. дод.2), де

зазначається назва дисципліни, її обсяг у кредитах ECTS, семестр, у якому передбачається викладання дисципліни, короткий опис із зазначенням компетентностей або програмних результатів за підсумком її засвоєння.

2.3. До каталогу можуть бути внесені тільки навчальні дисципліни, що мають повне інформаційне та методичне забезпечення, необхідне для її засвоєння, відповідно до вимог Університету.

2.4. За зміст та реалізацію вибіркової навчальної дисципліни несе відповідальність завідувач кафедри за якою закріплено викладання відповідної навчальної дисципліни.

2.5. Вибір навчальних дисциплін здобувач здійснює в процесі формування свого індивідуального навчального плану у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, з дотриманням послідовності їх вивчення відповідно до структурно-логічної схеми.

2.6. Здобувачеві може бути відмовлено у реалізації його вибору і запропоновано здійснити новий вибір, якщо дисципліну вибрали менше 1/3 кількості здобувачів академічної групи.

2.7. У випадку, якщо здобувачу відмовлено у здійсненому ним виборі на підставі умов п.2.6., – здобувач обирає дисципліну, яку обрала більшість здобувачів академічної групи.

2.8. Обрані здобувачем навчальні дисципліни затверджуються деканом факультету як невід’ємна складова індивідуального навчального плану. Невиконання з будь-якої позиції індивідуального навчального плану є академічною заборгованістю. Зміна здобувачем свого вибору після його затвердження можлива лише за письмовим дозволом декана факультету; проте зміна обраних дисциплін після початку навчального семестру, в якому вони викладаються, не допускається.

2.9. Якщо здобувач у встановлені терміни без поважних причин не скористався своїм правом вибору навчальної дисципліни, відповідні позиції його індивідуального навчального плану визначаються за пропозиціями випускової кафедри і затверджуються деканом. Відмова здобувача виконувати сформований таким чином

навчальний план є грубим порушенням, а не вивчення запропонованої дисципліни вважається академічною заборгованістю.

2.10. Сукупний обсяг обов'язкової і вибіркової складових індивідуального навчального плану здобувача незалежно від шляхів реалізації права на вільний вибір дисциплін має відповідати вказаному в освітній програмі, за якою навчається здобувач.

3. ПРОЦЕДУРА ЗДІЙСНЕННЯ ВИБОРУ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

3.1. Здобувачеві дозволяється обирати одну дисципліну з запропонованої групи. Здобувачам під час вибору освітніх компонент забороняється обирати дисципліни з вибіркової групи без засвоєння дисциплін-попередників.

Дисципліни-попередники – це обов'язкові освітні компоненти (дисципліни) освітньої програми, які надають певні компетентності, необхідні для вивчення наступних дисциплін відповідно до структурно-логічної схеми.

3.2. Здобувач має право обрати навчальні дисципліни із запропонованого переліку, які відповідають необхідному обсягу кредитів, викладаються у відповідному семестрі та не потребують вивчення дисциплін-попередників.

3.3. Терміни проведення процедур вибору здобувачами навчальних дисциплін визначаються виходячи з умови своєчасного (для планування та організації освітнього процесу, його методичного і кадрового забезпечення) формування контингенту здобувачів у групах.

Здобувачі реалізують своє право вибору навчальних дисциплін, як правило, перед початком семестру навчального року, під час якого передбачене їх вивчення.

Для здобувачів, які навчаються за скороченими програмами і освітніми програмами, в яких вільний вибір здобувачів заплановано у першому навчальному році, вибір організовується впродовж перших двох тижнів навчання.

3.4. Процедура вибору здобувачами навчальних дисциплін включає такі етапи.

Перший етап – ознайомлення здобувачів із порядком, термінами й особливостями навчання за освітньою програмою, за якою навчається здобувач.

Другий етап – ознайомлення здобувачів із переліком та особливостями дисциплін вільного вибору.

Ознайомлення відбувається з використанням каталогу дисциплін вільного вибору, шляхом організації зустрічей з представниками кафедр, гарантами освітніх програм. Ознайомлення здобувачів із переліками дисциплін вільного вибору може розпочинатися із перших днів навчання за освітніми програмами.

Третій етап – оформлення здобувачами заяви на вивчення навчальних дисциплін. Заяву здобувачі подають на ім'я декана. Для здобувачів денної форми навчання подача заяв здійснюється до початку навчального семестру, в якому передбачено вивчення вибіркових дисциплін. Для здобувачів заочної форми навчання – на початку першої в навчальному році настановної сесії.

Четвертий етап – опрацювання заяв здобувачів, перевірка контингенту здобувачів і попереднє формування груп на вивчення вибіркових дисциплін. Здійснюється відповідальними працівниками навчальної частини факультету бізнес-адміністрування та права. Якщо для вивчення окремої вибіркової дисципліни не сформувалась мінімальна кількість студентів, то декан факультету доводить до відома студентів про необхідність вибору іншого блоку дисциплін, з яких сформувалась (чи сформується) кількісно достатня група студентів.

П'ятий етап – остаточне опрацювання заяв здобувачів, ухвалення рішень щодо здобувачів, які не скористалися правом вільного вибору, перевірка контингенту здобувачів і формування груп на вивчення вибіркових дисциплін. Здійснюється відповідальними працівниками, після перевірки і погодження обрані здобувачами дисципліни вносяться до їх індивідуальних планів.

3.5. Заяви здобувачів зберігаються упродовж всього терміну навчання здобувача за відповідним рівнем вищої освіти.

3.6. У випадку поновлення, переведення здобувача, допуску до занять після завершення академічної відпустки вибір дисциплін здійснюється відповідно до навчального плану з переліку дисциплін, за якими сформовано навчальні групи на поточний навчальний рік та з урахуванням діючого розкладу занять.

За письмовою заявою здобувача можливе перерахування результатів навчання вибіркових дисциплін результатів попереднього навчання.

4. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1. Це Положення, зміни й доповнення до нього затверджуються Вченою радою Університету та вводяться в дію наказом ректора.

4.2. Вимоги Положення обов'язкові для виконання відповідними учасниками освітнього процесу Університету.

4.3. Контроль за дотриманням вимог Положення покладається на посадових осіб Університету відповідно до їх функціональних обов'язків.

Додаток А

Перелік дисциплін вільного вибору, які пропонує кафедра на 20__/20__ н.р.

(назва кафедри)					
№	Назва дисципліни (якщо дисципліна входить як обов'язкова компонента до освітньої програми спеціальності – вказати назву освітньої програми)	Освітній ступінь	Семестр	Обсяг в кредитах ECTS	Компетентності або програмні результати від вивчення дисципліни (скорочено, не більше 8-10 рядків)
Вибіркові дисципліни, які забезпечують формування загальних компетентностей					
1					
2					
3					
Вибіркові дисципліни, які забезпечують посилення професійних (фахових) компетентностей					
4					
5					
6					

Завідувач кафедри _____ / _____

**Каталог дисциплін вільного вибору
ВНЗ «Київський університет ринкових відносин»
на 20__/20__ н.р.**

№	Назва дисципліни (якщо дисципліна входить як обов'язкова компонента до освітньої програми спеціальності – вказати назву освітньої програми)	Семестр	Обсяг в кредитах ECTS	Компетентності або програмні результати від вивчення дисципліни (скорочено, не більше 8-10 рядків)
Вибіркові дисципліни, які забезпечують формування загальних компетентностей				
Кафедра _____				
1				
2				
3				
...				
Кафедра _____				
4				
5				
6				
...				
Вибіркові дисципліни, які забезпечують посилення професійних (фахових) компетентностей				
Кафедра _____				
7				
8				
9				
...				
Кафедра _____				
10				
11				
12				
...				

ЗРАЗОК

заяви студента на включення до індивідуального плану дисциплін вільного вибору (освітньої програми)

Декану _____ факультету _____ бізнес-
адміністрування та права

студента _____ курсу, _____ форми
навчання
спеціальності _____

(прізвище, ініціали)

ЗАЯВА

Прошу включити в мій індивідуальний навчальний план на 20__/20__ навчальний рік наступні навчальні дисципліни вільного вибору:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

(дата)

(підпис)

Узгоджено:

Завідувач кафедри

(підпис)

(ПІБ)